

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Εργασία των μαθητών:

Πλιάκου Λαμπρινή

Τσιάκα Σωτήρη

Χρήστου Ιάσονα

«ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ»

Συγγραφέας: Γρηγόριος Ξενόπουλος

Ο Γρηγόριος Ξενόπουλος γεννήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1867 και πέθανε στις 14 Ιανουαρίου 1951. Ήταν Ζακυνθινός μυθιστοριογράφος, δημοσιογράφος και συγγραφέας θεατρικών έργων. Διετέλεσε αρχισυντάκτης στο θρυλικό πια περιοδικό "Η Διάπλασις των Παίδων" κατά την περίοδο 1896 - 1948. Κατά την αρχισυνταξία του Ξενόπουλου στο περιοδικό ήταν και ο βασικός του συντάκτης. Είναι χαρακτηριστική η υπογραφή του *Σας ασπάζομαι, Φαίδων*, που χρησιμοποιούσε στις επιστολές που υποτίθεται έστελνε στο περιοδικό. Ήταν ο ιδρυτής και εκδότης του περιοδικού *Νέα Εστία*, το οποίο εκδίδεται ακόμα και σήμερα. Το 1931 έγινε ακαδημαϊκός. Μαζί με τους Παλαμά, Σικελιανό και Καζαντζάκη ίδρυσε την *Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών*.

Περίληψη

Ο πατέρας της Στέλλας είναι άνθρωπος πλούσιος και γραμματισμένος, προσκολλημένος όμως στην ιδέα ότι είναι ανώτερος από τους άλλους. Όταν η Στέλλα απαντάει θετικά σ' ένα ερωτικό γράμμα, ο πατέρας της αντιτίθεται, διότι προέρχεται από κατώτερη κοινωνική τάξη.

Και η πρωταγωνίστρια όμως είναι εξίσου πλανημένη, διότι ο άντρας που τη ζήτησε την κοροϊδεύει, θέλει απλά την περιουσία της και δεν νοιάζεται γι' αυτή. Η αντίδραση της Στέλλας ενάντια στον πατέρα της, είναι περισσότερο από αντίδραση παρά από αγάπη στο νεαρό που τη ζήτησε. Αν και είναι δικαίως θυμωμένη, με το ξέσπασμά της πέφτει στο επίπεδο του πατέρα της και δεν διορθώνει την κατάσταση. Αντίθετα, μπορούμε να πούμε ότι την επιδεινώνει. Η κακή σχέση που έχει δημιουργηθεί ανάμεσα στον πατέρα και στην κόρη ωθεί και τους δύο στ' άκρα, και η κατάληξη αυτής της διαμάχης δεν αργεί να έρθει. Παρασυρμένη από το θυμό της, η Στέλλα φανατίζεται με την ιδέα να παντρευτεί με το συγκεκριμένο άντρα, κυρίως για να εξοργίσει τους γονείς της που την πίκραναν. Γι' αυτό το λόγο, όταν μαθαίνει ότι ο νεαρός που της έστειλε το γράμμα την κοροϊδεύει, η περηφάνια της δεν της επιτρέπει να δει την αλήθεια, με αποτέλεσμα να την οδηγήσει στην αυτοκτονία.

- ✓ **Ποια είναι η δομή της πατριαρχικής οικογένειας; Αφού τη συγκρίνετε με τη σύγχρονη μορφή οικογένειας να αναφερθείτε στους παράγοντες που συνέβαλαν στην υπέρβαση αυτού του παραδοσιακού μοντέλου.**

Χαρακτηριστικά πατριαρχικής οικογένειας

- Εκτεταμένη οικογένεια με πολλά μέλη
- Πολλές φορές λειτουργεί ως μια αυτόνομη οικονομική μονάδα.
- Ο πατέρας είναι υπεύθυνος για τη λήψη αποφάσεων χωρίς την υποχρέωση να ζητά τη γνώμη των άλλων.
- Ο πιο συνηθισμένος τύπος στις παλιότερες δυτικές κοινωνίες.

Δομή οικογένειας

Στο παρελθόν η οικογένεια ήταν κατά κανόνα πατριαρχική.

Ο άνδρας, δηλαδή ο πατέρας ή ο γιος όταν δεν υπήρχε πατέρας, ήταν ο αρχηγός της οικογένειας. Με τον τίτλο αρχηγός εννοούμε ότι ο άνδρας ήταν εκείνος που αποφάσιζε για ό,τι αφορούσε τα μέλη της οικογένειας ακόμα και αν τα ίδια τα μέλη, η γυναίκα, τα παιδιά ή και κάποιες φορές συγγενείς δευτέρου βαθμού, δεν συμφωνούσαν με τις αποφάσεις του, οι οποίες αφορούσαν τις ίδιες τις ζωές τους. Για παράδειγμα, στο θέμα του γάμου ο πατέρας αποφάσιζε για τον μέλλοντα γαμπρό της κόρης του, ο οποίος σχεδόν πάντα επιλεγόταν βάσει της κοινωνικής του θέσης και της οικονομικής του κατάστασης. Κάτι αντίστοιχο συνέβαινε και με την επιλογή της νύφης.

Όσον αφορά τη μητέρα, δεν είχε σχεδόν καμία ελευθερία μέσα στην οικογένεια. Ήταν υποταγμένη στον άνδρα της, ο οποίος αποφάσιζε για όλες τις υποθέσεις της οικογένειας. Ασχολούνταν με τις οικιακές εργασίες και με την ανατροφή των παιδιών της. Τα παιδιά ανάλογα με το φύλο τους είχαν και διαφορετική μεταχείριση από τους γονείς. Τα αγόρια βοηθούσαν τον πατέρα στη δουλειά του ενώ τα κορίτσια παρέμεναν στο σπίτι με τη μητέρα και βοηθούσαν στις δουλειές του σπιτιού. Επίσης, τα πολλά κορίτσια, ειδικότερα στις φτωχές οικογένειες, θεωρούνταν κακοτυχία, επειδή οι γονείς τους θα έπρεπε να τους εξασφαλίσουν προίκα, για να τις παντρέψουν.

Σύγκριση μορφών οικογένειας

Στην εποχή μας, η δομή της οικογένειας εμφανίζεται πολύ πιο διαφορετική απ' ό τι παλαιότερα. Η συνηθέστερη οικογένεια χαρακτηρίζεται ως πυρηνική, καθώς αποτελείται από τον πατέρα, την μητέρα και τα παιδιά. Ο πατέρας και η μητέρα έχουν ίσα δικαιώματα μέσα στην οικογένεια αλλά και στην κοινωνία. Τα παιδιά δεν εργάζονται πλέον, αλλά πηγαίνουν στο σχολείο ανεξάρτητα από το φύλο τους. Επίσης, αυτά αποφασίζουν πλέον για το μέλλον τους και το ποιον θα παντρευτούν και όχι ο πατέρας και δεν υπάρχουν κριτήρια στην επιλογή του κατάλληλου ατόμου, το μόνο που χρειάζεται είναι αγάπη.

Μεταξύ των δύο τύπων οικογενειών (σημερινή - παραδοσιακή) υπάρχουν πολλές διαφορές:

Τη σημερινή οικογένεια χαρακτηρίζει η ισότητα που υπάρχει ανάμεσα στα μέλη της, ενώ στην παραδοσιακή οικογένεια του παρελθόντος επικρατούσε η βούληση του αρχηγού της οικογένειας, δηλαδή του άνδρα.

Ένα άλλο έθιμο που πλέον έχει εξαλειφθεί είναι ο θεσμός της προίκας, ο οποίος ρήμαζε οικογένειες και πολλές φορές κατέστρεφε ζωές.

Τα παιδιά μπορούν να αποφασίζουν για την επαγγελματική σταδιοδρομία τους χωρίς να πιέζονται να ακολουθήσουν το επάγγελμα του πατέρα ή κάποιου συγγενή τους.

Η γυναίκα δεν παραμένει κλεισμένη στο σπίτι για να ασχολείται με τις δουλειές του σπιτιού και την ανατροφή των παιδιών, αλλά έχει το δικαίωμα να εργάζεται και κατά συνέπεια να αποκτά τα δικά της χρήματα. Αυτή η αλλαγή δεν έγινε μέσα σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα, αλλά με το πέρασμα πολλών χρόνων.

Διάφορα γεγονότα που στιγμάτισαν τις κοινωνίες στο παρελθόν όπως οι αγώνες για την ανεξαρτητοποίηση της γυναίκας και η εξίσωση των δικαιωμάτων της με του άντρα, η βιομηχανική επανάσταση, ο διαφωτισμός και η αύξηση του αριθμού των επαγγελματιών είχαν ως αποτέλεσμα την σημερινή μορφή της οικογένειας.